

N-INT-OSNOVE

i

ήγεμών ¹	ήγεμόν-ε	ήγεμόν-ες
ήγεμόν-ος	ήγεμόν-οιν	ήγεμόν-ων
ήγεμόν-ϊ	ήγεμόν-οιν	ήγεμόσι(ν) ²
ήγεμόν-ᾶ	ήγεμόν-ε	ήγεμόν-ᾶς
ήγεμών ¹	ήγεμόν-ε	ήγεμόν-ες

¹ -ον- + ς = -ων; -εν- + -ς = -ην.

² Sigmatski nomsg imaju δελφίς, ρίς, Σαλαμίς.

³ ν + σ = σ.

promjena *n*-osnovâ

i

ἡγεμών ¹	ἡγεμόν-ε	ἡγεμόν-ες
ἡγεμόν-ος	ἡγεμόν-οιν	ἡγεμόν-ων
ἡγεμόν-ι̃	ἡγεμόν-οιν	ἡγεμόσι̃(v) ²
ἡγεμόν-ᾶ	ἡγεμόν-ε	ἡγεμόν-ᾶς
ἡγεμών ¹	ἡγεμόν-ε	ἡγεμόν-ες

⁴ Iznimka: Ἄπολλον. Nomsg Ἄπολλον, gensg Ἄπολλωνος, datsg Ἄπολλωνι̃, accsg Ἄπολλωνᾶ i Ἄπόλλω, vocsg Ἄπολλον.

⁵ Iznimka: Ποσειδῶν. Nomsg Ποσειδῶν, gensg Ποσειδῶνος, datsg Ποσειδῶνι̃, accsg Ποσειδῶνᾶ i Ποσειδῶ, vocsg Πόσειδον.

⁶ Iznimka: κύων. Nomsg κύων, gensg κυνός, datsg κυνί, accsg κύνᾶ, vocsg κύον, nompl vocpl κύνες, genpl κυνῶν, datpl κυσί(v), accpl κύνᾶς.

promjena *n*-osnovâ

κβ'

α' Ἡ Σπαρτάκου, τοῦ τῶν δούλων ἡγεμόνος, δόξα ἀθάνατός ἐστίν. β' Χρηστοὶ ἡγεμόνες ἐν τοῖς ἀγῶσι σώζουσι τὴν πατρίδα. γ' Ἡγεμόνας ἀγαθοὺς Ὅμηρος ποιμένας λεῶν λέγει. δ' Οἱ Ἑλλήνων ὀπλίται θώρακᾶ ἔχουσι καὶ κόρυν καὶ κνημίδας καὶ ἀσπίδα. ε' Ἐν τῷ χειμῶνι οἱ ναῦται εἰς λιμένας φεύγουσιν. ς' Ἐν τῇ ὕλῃ συχναί εἰσιν ἀηδόνες. ζ' Οἱ δελφίνες, ὡς λέγεται, πάνυ φιλόανθρωποι εἰσιν. η' Εἰκότως τὴν ἀχαριστιᾶν ἡγεμόνα ἐπὶ τὰ αἰσχρὰ λέγουσιν. θ' Αἱ ἀσπίδες τῶν Ἑλλήνων μικραὶ ἦσαν.

i

γέρων ¹	γέροντ-ε	γέροντ-εσ
γέροντ-ος	γερόντ-οιν	γερόντ-ων
γέροντ-ἰ	γερόντ-οιν	γέρουσι(ν) ²
γέροντ-ᾶ	γέροντ-ε	γέροντ-ᾶς
γέρον(τ-∅)	γέροντ-ε	γέροντ-εσ

¹ -οντ- + -ς = -ων.

² -οντ- + σῖ = -ουσι̇.

γίγᾱς ¹	γίγαντ-ε	γίγαντ-εσ
γίγαντ-ος	γιγάντ-οιν	γιγάντ-ων
γίγαντ-ἰ	γιγάντ-οιν	γίγᾱσι(ν) ²
γίγαντ-ᾶ	γίγαντ-ε	γίγαντ-ας
γίγᾱν(τ-∅)	γίγαντ-ε	γίγαντ-εσ

¹ -αντ- + -ς = -ᾶς.

² -αντ- + σῖ = -ᾶσι̇.

promjena *nt-osnovâ*

i

-ωV ¹	-ουσ-ᾶ ³	-OV-∅
-OVT-ος	-ουσ-ης ³	-OVT-ος
-OVT-ῖ	-ουσ-η ³	-OVT-ῖ
-OVT-ᾶ	-ουσ-ᾶV ³	-OV-∅
-ωV	-ουσ-ᾶ ³	-OV-∅

-OVT-ε	-ουσ-ᾱ ³	-OVT-ε
-OVT-οιV	-ουσ-αιV ³	-OVT-οιV
-OVT-οιV	-ουσ-αιV ³	-OVT-οιV
-OVT-ε	-ουσ-ᾱ ³	-OVT-ε
-OVT-ε	-ουσ-ᾱ	-OVT-ε

-OVT-ες	-ουσ-αι ³	-OVT-ᾶ
-OVT-ωV	-ουσ-ῶV ³	-OVT-ωV
-ουσι̅(v) ²	-ουσ-αις ³	-ουσι̅(v) ²
-OVT-ᾶς	-ουσ-ᾶς ³	-OVT-ᾶ
-OVT-ες	-ουσ-αι ³	-OVT-ᾶ

¹ -OVT- + -ς = -ωV. ² -OVT- + -σι̅ = -ουσι̅. ³ -OVT- + -ῖ- = -ουσ-

promjena participa prezenta aktivnog

i

λύων	λύουσαῖ	λύον
λύοντος	λυούσης	λύοντος
λύοντι	λυούση	λύοντι
λύοντά	λύουσαν	λύον
λύων	λύουσαῖ	λύον

λύοντε	λυούσᾱ	λύοντε
λύοντων	λυούσων	λύοντων
λύοντων	λυούσων	λύοντων
λύοντε	λυούσᾱ	λύοντε
λύοντε	λυούσᾱ	λύοντε

λύοντες	λύουσαι	λύοντά
λύοντων	λυουσῶν	λύοντων
λύουσι(ν)	λυούσαις	λύουσι(ν)
λύοντάς	λυούσας	λύοντά
λύοντες	λύουσαι	λύοντά

promjena participia prezenta aktivnog

i

πάς ¹	πάσ-ᾶ ³	πάν(τ)-∅
παντ-ός	πάσ-ης ³	παντ-ός
παντ-ί	πάσ-η ³	παντ-ί
πάντ-ᾶ	πάσ-ᾶν ³	πάν(τ)-∅
πάς ¹	πάσ-ᾶ ³	πάν(τ)-∅

-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

πάντ-ες	πάσ-αῖ ³	πάντ-ᾶ
πάντ-ων	πασ-ῶν ³	πάντ-ων
πάσῃ(ν) ²	πάσ-αις ³	πάσῃ(ν) ²
πάντ-ᾶς	πάσ-ᾶς ³	πάντ-ᾶ
πάντ-ες	πάσ-αῖ ³	πάντ-ᾶ

¹ -αντ- + -ς = -ᾶς. ² -αντ- + -σῃ = -ᾶσῃ. ³ -αντ- + -ῖ- = -ᾶσ-

promjena pridjeva πάς, πάσᾶ, πάν

ΚΥ'

α'· Οἱ ἐλπίσι πιστεύοντες σφάλλονταῖ πολλάκις. β'·
Οἱ διδάσκαλοι τοὺς παῖδας σπουδαίως μαθάνοντάς
στέργουσιν. γ'· Ὕπνος πάσης ἐστὶν ὑγίειᾶ νόσου. δ'·
Θαλῆς ἀρχὴν τῶν πάντων ὕδωρ λέγει. ε'· Μελέτη τὸ
πάν. ζ'· Πρὸ ἅπαντος πράγματος βουλευόμεθα. ΠΠ

1. Oni koji vjeruju nadama često se varaju. 2. Učitelji vole djecu koja marljivo uče. 3. San je lijek svake bolesti. 4. Tales vodu naziva počelom svih stvari. 5. Vježbanje je sve. 6. Razmišljamo uoči svakog djela. ▣

GRČKI PJEŠACI. Kod starih naroda pješaci su hopliti ili peltasti. Hopliti nose kacige, oklope, nazuvke, štitove, koplja i mačeve. Kacige su od kože ili od bronzе, okolopi od bronzе; od bronzе (su) nazuvci. Štitove pak prekriva volujska koža; koplja su dugačka, a mačevi kratki. Docnije su hopliti ispred oklopa imali i lanene hitone. A gimneti i peltasti osim štita imaju kao oružje lûk, praćku ili koplje. ΠΠ

5

1. Dužnost je dobrih građana da se bore za otadžbinu. 2. Djecu pravo (s pravom) zovemo nadom domovine. 3. Mnogi ljudi hrane se kozjim mlijekom. 4. Libija (Afrika) je domovina lavova, a Indija slonova. 5. Ajant je sličan gigantu. 6. Kuća se noću osvjetljuje svjetiljkama. 7. U pozorištima gledamo nove drame. 8. Slavna je pobjeda Helena kod Salamine. 9. Vukovi su loši čuvari ovaca i koza. 10. Hrabre vojnike poređujemo sa lavovima. ΠΠΠΠΠΠ

α' Ἀγαθῶν πολιτῶν ἐστὶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος μάχεσθαι. β' Τοὺς παῖδας εἰκότως τῆς πατρίδος ἐλπίδα ὀνομάζομεν. γ' Οἱ πολλοὶ τῶ τῶν αἰγῶν γάλακτι τρέφονταί. δ' Ἡ μὲν Λιβύη τῶν λεόντων, ἡ δὲ Ἰνδικὴ τῶν ἐλεφάντων πατρίς ἐστὶν. ε' Ὁ Αἴας τῶ γίγαντι ὅμοιός (ὁμοῖός) ἐστὶν. ς' Ὁ οἶκος νυκτὸς καταλάμπεται ταῖς λάμπασιν. ζ' Τὰ καινὰ δράματᾶ ἐν θεάτροις βλέπομεν. η' Ἐνδοξὸς ἐστὶν ἡ τῶν Ἑλλήνων ἐν Σαλαμῖνι νίκη. θ' Οἱ λύκοι κακοὶ αἰγῶν τε καὶ προβάτων φύλακές εἰσιν. ι' Στρατιώτᾶς ἀνδρείους τοῖς λέουσιν εἰκάζομεν. ππππππππππππ

μετάφρασις

i

εὐελπίς	εὐελπίς	εὐελπιῖ-ϑ
εὐέλπιδ-ος	εὐέλπιδ-ος	εὐέλπιδ-ος
εὐέλπιδ-ῖ	εὐέλπιδ-ῖ	εὐέλπιδ-ῖ
εὐέλπιδ-ᾶ	εὐέλπιδ-ᾶ	εὐελπιῖ-ϑ
εὐελπίς	εὐελπίς	εὐελπιῖ-ϑ
εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε
εὐελπίδ-οιν	εὐελπίδ-οιν	εὐελπίδ-οιν
εὐελπίδ-οιν	εὐελπίδ-οιν	εὐελπίδ-οιν
εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε
εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε	εὐέλπιδ-ε
εὐέλπιδ-ες	εὐέλπιδ-ες	εὐέλπιδ-ᾶ
εὐελπίδ-ων	εὐελπίδ-ων	εὐελπίδ-ων
εὐελπισῖ(ν)	εὐελπισῖ(ν)	εὐελπισῖ(ν)
εὐελπιδ-ᾶς	εὐελπιδ-ᾶς	εὐέλπιδ-ᾶ
εὐέλπιδ-ες	εὐέλπιδ-ες	εὐέλπιδ-ᾶ

promjena pridjeva dentalnih osnova

i

εὐδαίμων	εὐδαίμων	εὐδαίμων-ο
εὐδαίμων-ος	εὐδαίμων-ος	εὐδαίμων-ος
εὐδαίμων-ι	εὐδαίμων-ι	εὐδαίμων-ι
εὐδαίμων-ᾶ	εὐδαίμων-ᾶ	εὐδαίμων-ο
εὐδαίμων-ο	εὐδαίμων-ο	εὐδαίμων-ο
εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε
εὐδαίμων-οιν	εὐδαίμων-οιν	εὐδαίμων-οιν
εὐδαίμων-οιν	εὐδαίμων-οιν	εὐδαίμων-οιν
εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε
εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε	εὐδαίμων-ε
εὐδαίμων-ες	εὐδαίμων-ες	εὐδαίμων-ᾶ
εὐδαίμων-ων	εὐδαίμων-ων	εὐδαίμων-ων
εὐδαίμοσι(ν)	εὐδαίμοσι(ν)	εὐδαίμοσι(ν)
εὐδαίμων-ᾶς	εὐδαίμων-ᾶς	εὐδαίμων-ᾶ
εὐδαίμων-ες	εὐδαίμων-ες	εὐδαίμων-ᾶ

promjena pridjeva n-osnova

i

μέλας	μέλαινα̋	μέλαν-∅
μέλαν-ος	μελαίνης	μέλαν-ος
μέλαν-ῖ	μελαίνη	μέλαν-ῖ
μέλαν-ᾶ	μέλαινα̋ν	μέλαν-∅
μέλαν-∅	μέλαινα̋	μέλαν-∅
μέλαν-ε	μελαίνᾱ	μέλαν-ε
μελάν-οιν	μελαίναιν	μελάν-οιν
μελάν-οιν	μελαίναιν	μελάν-οιν
μέλαν-ε	μελαίνᾱ	μέλαν-ε
μέλαν-ε	μελαίνᾱ	μέλαν-ε
μέλαν-ες	μέλαιναῖ	μέλαν-ᾶ
μελάν-ων	μελαινών	μελάν-ων
μέλασι̋(ν)	μελαίναις	μέλασι̋(ν)
μέλαν-ᾶς	μελαίνᾱς	μέλαν-ᾶ
μέλαν-ες	μέλαιναῖ	μέλαν-ᾶ

promjena pridjeva n-osnova

i

χαρίεις	χαρίεσσαῖ	χαρίεν-θ
χαρίεντ-ος	χαριέσσης	χαρίεντ-ος
χαρίεντ-ῖ	χαριέσση	χαρίεντ-ῖ
χαρίεντ-ᾶ	χαρίεσσαῖν	χαρίεν-θ
χαρίεν-θ	χαρίεσσαῖ	χαρίεν-θ
χαρίεντ-ε	χαριέσσαᾶ	χαρίεντ-ε
χαριέντ-οιν	χαριέσσαιν	χαριέντ-οιν
χαριέντ-οιν	χαριέσσαιν	χαριέντ-οιν
χαρίεντ-ε	χαριέσσαᾶ	χαρίεντ-ε
χαρίεντ-ε	χαριέσσαᾶ	χαρίεντ-ε
χαρίεντ-ες	χαρίεσσαῖ	χαρίεντ-ᾶ
χαριέντ-ων	χαριεσσῶν	χαριέντ-ων
χαριέσι(ν)	χαριέσσαις	χαριέσι(ν)
χαρίεντ-ᾶς	χαριέσσαᾶς	χαρίεντ-ᾶ
χαρίεντ-ες	χαρίεσσαῖ	χαρίεντ-ᾶ

promjena pridjeva nt-osnova

ΚΕ'

α'· Οἱ Ῥωμαῖοι καὶ μετὰ τὴν ἐν Κάνναις μάχην εὐέλπιδες ἦσαν. β'· Ἄχαριν ἄνθρωπον οὐ στέργομεν. γ'· Τὸ ἐλεύθερον τὸ εὐδαιμόν ἐστίν. δ'· Τὸν ἄνθρακᾶ μέλανᾶ χρυσὸν λέγουσιν. ε'· Αἱ ἐλπίδες ἄφρονες ὥσπερ οἱ κακοὶ ἡγεμόνες εἰς ὄλεθρον ἄγουσιν. ς'· Τοὺς τῆς χώρᾶς ἄρχοντάς ἐπιστήμονᾶς δεῖ εἶναῖ. ζ'· Χαλεπὸς ἦν ὁ τῶν ταλάνων δούλων βίος. η'· Μετὰ τῆς ἡδονῆς τὰς χαριέσσᾶς Ἀνακρέοντος ὤδᾶς ἀναγιγνώσκομεν. θ'· Ὁ παλαιὸς φιλόσοφος διδάσκει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἄκοντες, οὐχ ἐκόντες ἀμαρτάνουσιν. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

i. Romāni erant bona spe freti et post pugnam apud Cannas (pugnam, cladem Cannensem). **ii.** Homīnem ingrātum non amāmus. **iii.** Libertas felicitas est. **iv.** Carbōnem aurum atrum appellant. **v.** Imprudentes spes velut duces māli ad perniciem ducunt. **vi.** Provinciārum praefectos scientia praeditos esse oportet. **vii.** Dura erat miserōrum servōrum vita. **viii.** Cum delectatiōne lepīda Anacreontis carmīna legimus. (Delectāmur lepīda Anacreontis carmīna legendo.) **ix.** (Ille) antīquus philosophus docet homīnes nolentes, non volentes errāre.

III

i. Graecia, Romam scientiā supēras. ii. Issa nautārum patria est. iii. Historia lux veritātis est. iv. Graecōrum coloniae in litōre Dalmatiae erant. v. Mel in ore, fel in corde.

III

α' Ὡς Ἑλλάς, τῇ ἐπιστήμῃ τῆς Ῥώμης ὑπερέχεις. β'
Ἡ Ἰσοῦ τῶν ναυτῶν πατρίς ἐστίν. γ' Ἡ ἱστορίᾳ
φῶς τῆς ἀληθείᾳς ἐστίν. δ' Αἱ τῶν Ἑλλήνων
ἀποικίαι ἐν ἀκτῇ τῆς Δαλματίας εἰσίν. ε' Τὸ μὲν μέλι
ἐν τῷ στόματι, ἢ δὲ χολὴ ἐν τῇ καρδίᾳ (ἐν τῷ θυμῷ).

IV

α' Ἡ πατρίς ἐστὶν κοινὴ μήτηρ πάντων τῶν πολιτῶν. β' Αἱ τῆς νεότητος ἡμέραι ὅμοιαι (ὅμοιαι) εἰσὶν ταῖς τοῦ ἔαρος ἡμέραις. γ' Οἱ ὑπατοὶ ἦσαν στρατηγοί. δ' Τὸν ἀνδρείον ἄνθρωπον οὐ ταραττουσὶ οἱ κίνδυνοί. ε' Ὁ κρυμὸς τοῖς καρποῖς βλάπτει. ΠΠΠΠ